

ALUMINIJ

6

Časopis družbe Talum d. d. Kidričevo

JUNIJ 2014

Bodimo optimisti str. 4

Razvoj novega eko okolja str. 6

Veliko znanja in nekaj sreče str. 8

Na pragu velikih izzivov – Intervju str. 10–12

Sejem Terotech –

Vzdrževanje in energetika str. 14

Zaposlitveni sejem

»Moja priložnost za delo« str. 15

Obiski v Talumu str. 15

Likovna kolonija – Reportaža str. 18

Kako zapeljati sodelavko? str. 26

Naših trideset let str. 28–29

Iz vsebine

Naslovnica: Nove peči v hali B

Časopis družbe Talum. Naslov uredništva: Talum, d. d., Tovarniška cesta 10, 2325 Kidričevo, telefon: 02 79 95 108, telefaks: 02 79 95 103, e-pošta: aleksandra.jelusic@talum.si.

Izhaja mesečno v nakladi 2300 izvodov.

Uredniški odbor: Aleksandra Jelušič, glavna urednica, Danica Hrnčič in Lilijana Ditrhi, članici, ter Darko Ferlinc in Srdan Mohorič, člana.

Jezikovni pregled: Darja Gabrovšek Homšak, oblikovanje: Darko Ferlinc, avtor naslovnice: Ivo Ercegović.

Prelom in priprava za tisk: Grafični studio OK, Maribor, tisk: Bezjak tisk, Maribor.

4 Bodimo optimisti

5 Odziv zelo dober

Od navdiha v naravi do tehnične rešitve

6 Razvoj novega eko okolja

8 Veliko znanja in nekaj sreče

9 Talum učenca se organizacija

10-12 Na pragu velikih izzivov – Intervju

13 Inovativnost v maju

Zlato in bronasto priznanje za najboljše inovacije Podravja v letu 2013

14 Sejem Terotech - Vzdrževanje in energetika

15 Zaposlitveni sejem »Moja priložnost za delo«

Obiski v Talumu

16 Turška delegacija v Talumu

Zgodovina na ogled

17 Pomoč ljudem v stiski

18 Likovna kolonija – Reportaža

19 Glasbeni skok v poletje

20 »Rišemo in pišemo«

V objemu skupnosti

21 GO-CAR-GO

Kolesarski maraton Poli

22 Podmladek v PGD Talum

Varna uporaba lestev

23 Teden zelišč in začimb

Šola zdravega hujšanja

24 Gremo na dopust

26 Kako zapeljati sodelavko?

27 Fotoreportaža

28-29 Naših trideset let

ALEKSANDRA JELUŠIČ
GLAVNA UREDNICA

Čas dopustov

Verjetno tudi sami kdaj razmišljate, kako hitro beži ta čas. Smo že proti koncu junija in za šolarje se začenja čas počitnic. Poletja pa se ne veselijo samo otroci, tudi zaposljeni delamo križce na koledarju in skrbno planiramo svoj letni oddih, ko bomo lahko spustili »možgane na pašo«. Vsak najde svoj način sproščanja. Za nekatere je idealen dopust to, da lenarijo na plaži, drugi si želijo bolj aktivnih počitnic. In kako boste svoj dopust preživeli vi?

V časopisu Aluminij lahko v okviru akcije Zdravo Talum vsak mesec prebirate članke, ki so povezani z zdravim načinom življenja. Med tednom verjetno tudi vam zmanjkuje časa za telesne aktivnosti ali pa poiščete razloge, zakaj se vam ravno danes ne ljubi ukvarjati se s športom. Poletje pa je čas, ko se še bolj zavemo, da smo pozimi premalo naredili za svoje telo. Potem nas grize slaba vest in med dopustom želimo nadoknaditi izgubljeno. Dopust naj bi pomenil pobeg iz vsakdanjika, regeneracijo telesa in duha.

A kaj počnemo? Na morju v največji pripeki tako srečuješ ljudi, ki tečejo, kolesarijo v klance ali pa se kako drugače želijo odkupiti za zimsko lenobo. Na ta način svojemu telesu naredijo več škode kot koristi. Z dopustov se tako vračajo izžeti in bolj utrujeni kot na začetku dopusta. Gre za nekakšen kolektivni trans, ki mu podlegamo. Zato je dobro pri vsaki stvari ohraniti razum in pravo mero. Poletje je torej čas za sprostitev in druženje. Junija so otroci risali in pisali na temo zdravega načina prehranjevanja, uživali smo na Poli maratonu, na likovni razstavi in na glasbeni prireditvi našega pihalnega orkestra. Družabni in kulturni dogodki se kar množijo in prav je tako. Naj mesec, ki je pred nami, zaznamujejo prijetni trenutki, da bomo na jesen polni novega elana premagovali delovne izzive. Velike besede, moraliziranje in druge teme prihranimo za kakšen drug uvodnik. Naj se julij začne dopustniško in lahkotno. Uživajte v zaslужenem dopustu, kamorkoli vas bo že zaneslo.□

»Naj mesec, ki je pred nami, zaznamujejo prijetni trenutki, da bomo na jesen polni novega elana premagovali delovne izzive.«

Bodimo optimisti

Živimo v času, ko gospodarstvo v Sloveniji le počasi okreva, ko se število delovnih mest le počasi povečuje in ko mladi v vse večjem številu zapuščajo Slovenijo in iščejo priložnosti drugod po svetu. Prav zaradi tega je še toliko bolj pomembno, da se otresemo pesimizma, ki nas obkroža, in v dani situaciji iščemo pozitivne strani. Toda to ni enostavno in ne lahko, še posebej če vemo, da je velikokrat tisto, kar je pozitivno za enega, negativno za drugega.

DANIEL LAČEN

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Daniel Lačen, član Uprave

Leto 2014 je v Talumu v znamenju velikega jubileja, saj bomo novembra proslavili 60 let svojega obstoja. V počastitev tega jubileja smo prejšnji teden organizirali likovno kolonijo kot enega od dogodkov, s katerimi želimo obeležiti ta jubilej. Poudariti želim, da se v vodstvu podjetja kljub ne preveč rožnatim časom zavedamo, da vloge Taluma v okolju, v katerem deluje, ni mogoče zreducirati le na doseganje dobička iz poslovanja. To je pomemben, nikakor pa ne edini cilj!

Prestrukturiranje Taluma na osnovi povečevanja dodane vrednosti zaradi višje stopnje predelave poteka v skladu z načrti iz strategije za obdobje do leta 2015.

Če smo še leta 2011 v strukturni celotnih prihodkov izkazovali 25 odstotkov prihodkov od proizvodov z višjo dodano vrednostjo, lahko ugotovimo, da je ta delež v letu 2014 narasel na 31 odstotkov. Prav tako ugotavljamo, da je dodana vrednost na zaposlenega pri prej omenjenih programih v povprečju za 30 odstotkov in več višja, kot je povprečje v Republiki Sloveniji. Prihodki pri teh programih so v letu 2014 v primerjavi z letom 2011 narašli za 31 odstotkov oziroma – izraženo nominalno – za preko 20 milijonov evrov na leto.

Talum, d. d., že dalj časa posluje v zaostrenih razmerah, ki jih označuje predvsem že dalj časa trajajoče obdobje nizke cene aluminija na LME, za nas neugodno razmerje med ameriškim dolarjem in evrom ter visoka cena električne energije (predvsem obremenitev neto nabavne cene električne energije, ki jo je določila država). Posledice se kažejo v poslovanju z izgubo, kar nam otežuje dostop do finančnih virov, oziroma kot primanjkljaj na denarnem toku.

Zaradi tega smo letos sprejeli kar nekaj zunanjih in notranjih ukrepov, med katerimi želim poudariti predvsem:

- prestrukturiranje finančnih virov, pri čemer želimo na eni

strani optimizirati stroške, povezane s finančnimi viri, hkrati pa zagotoviti nove ustreerne vire za financiranje dolgoročnega razvoja in uresničevanje strategije; - notranje ukrepe na področju racionalizacije stroškov ter optimiranje obratnih sredstev, pri čemer želimo na denarnem toku v letih 2014 in 2015 prihraniti okoli 16 milijonov evrov; ta prihranek nam bo služil kot notranji vir za financiranje investicij v teh letih; računovodski izkazi za mesece od januarja do maja kažejo, da smo na dobrati poti k uresničitvi zadanih ciljev na tem področju.

Tečejo priprave na redno letno skupščino družbe Talum, d. d. Predvideno je, da se na njej potrdijo letna poročila za leto 2013, imenuje revizor računovodskih izkazov za leto 2014 ter izvede dokapitalizacija družbe. Dokapitalizacija družbe se bo predvidoma izvedla s pozivom obstoječim delničarjem k dodatnim vplačilom kapitala v obliki denarnega ali stvarnega vložka. S tem dejavnjem delničarjev se bosta dodatno okrepili in zagotovili solventnost in tudi kapitalska ustreznost družbe Talum, d. d. To je le manjši del tistega, kar nam daje pogum, da še bolj zavzeto in optimistično uresničujemo zadane cilje. Le na ta način lahko uspemo! □

Odziv zelo dober

Talum Inštitut že vrsto leto organizira medlaboratorijske primerjalne meritve emisij v zrak. Meritve se izvajajo na izpustu iz peči za kalcinacijo anodnih blokov v družbi Talum Aluminij, d. o. o. Namen medlaboratorijskih primerjav je, da posamezni laboratorij v neposredni primerjavi z drugimi laboratoriji dokaže svojo usposobljenost za izvajanje specifičnih preskusov, meritev ali kalibracij, ter uspešnost in zadovoljivost na področju laboratorijskega preskušanja. Na ta način laboratorij potrebuje svojo usposobljenost in hkrati izpolnjuje zahteve zakonodajalcev in akreditacijskih organov.

TATJANA VICKO

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Medlaboratorijske primerjave organiziramo v skladu s standardom ISO/IEC 17043 ter v sodelovanju z lani ustanovljenim tehničnim odborom, ki ga sestavljajo predstavniki Slovenske akreditacije, Agencije Republike Slovenije za okolje, udeležencev in organizatorja.

Prvo takšno sodelovanje, predvideno za letošnje leto, smo organizirali 10. junija. Septembra ponujamo dodatni termin za organizacijo, saj se interes laboratoriјev za udeležbo iz leta v leto povečuje; upamo na lepo vreme, ki je osnovni pogoj za izvajanje meritvev. Letos imamo torej priložnost sodelovati z več laboratorijskimi iz nekdanjih jugoslovenskih

republik, in sicer s petimi iz Srbije, z enim s Hrvaške in z dvema iz Slovenije. Za septembrski termin je že prijavljenih šest laboratoriјev, pričakujemo pa še vsaj toliko prijav tistih laboratoriјev, ki se teh srečanj že redno udeležujejo.

Sodelujoči večinoma izpostavljajo prednost industrijskega oziroma realnega okolja, ki ga ponujamo, ter zelo dobro organizacijo. Zaradi tega verjamemo, da bo število terminov za izvedbo medlaboratorijskih meritvev emisij v zrak možno še povečati. Udeležba že renomiranih laboratoriјev iz jugovzhodne Evrope pomeni za nas večjo prepoznavnost in uveljavitev podjetja Talum Inštitut na področju preiskav okolja. □

Izvajanje meritvev

Od navdiha v naravi do tehnične rešitve

V dneh 21. in 22. maja je v Dominikanskem samostanu na Ptuju potekala konferenca z naslovom Bionika v industriji »od navdiha v naravi do tehnične rešitve«. Na konferenci sem predstavil naš pristop k iskanju optimalne kanalske strukture absorberja roll-bond za ploščate sprejemnike sončne energije in druge aplikacije.

DEJAN PLOJ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Intervju z Dejanom Plojem

Cilj vseh topotnih prenosnikov je doseganje učinkovitega prenosa toplotne in mase z optimizirano hidravliko za nizek tlačni padec. Če se poglobimo v nekatere stvaritve narave, ki temeljijo na milijonih let evolucije, lahko najdemo kar nekaj primerov, pri katerih za podoben namen že obstajajo rešitve. Krvne žile so na primer na poseben način močno razvijane v področjih blizu površine kože, kjer je potreben učinkovit prenos toplotne v okolje. Poleg tega mora biti zagotovljen enakomeren pre-

tok vseh snovi, potrebnih za celične, da so oskrbovani vsi deli organizma. Še en primer so naša pljuča: v omejeno prostornino je spravljeno najviše možno število žil, da se doseže čim večja površina stika s kisikovimi molekulami. Vsi takšni in podobni naravnini sistemi so zasnovani za zmanjšanje izgub energije v omrežju in za povečanje površine stika z viri iz okolja. Tudi pri sprejemnikih sončne energije je eden od načinov zmanjšanja topotnih izgub v oko-

Dejan Ploj, dr. Stanko Kores, mag. Avgust Šibila, Vanja Tubin, mag. Dejan Lorber

lje iskanje kanalske strukture absorberja, ki teži k prej opisanim ciljem. Ker pri načrtovanju kanalnih sistemov prenosnikov roll-bond skorajda ni omejitev, smo zasnovali kanale v obliki harfe. To omogoča minimalne razdalje med pretočnimi kanali. S tem smo dosegli podoben učinek, kot ga doseže razvejanost krvnih žil v vmesni plasti pod površino kože, in sicer čim nižjo temperaturno razliko med tekočino in tkivom ozioroma – v našem primeru – med tekočino in aluminijem. Pri sprejemnikih sončne energije se s tem zmanjšajo toplotne izgube v okolico in posledično poveča izkoristek, obenem pa takšna struktura omogoča manjši upor medija. Ob zasnovi v obliki harfe pa se pojavi problem neenakomernosti pretoka tekočine skozi pretočne kanale, to pa povzroči poslabšanje učinkovitosti sončnega sprejemnika. Problem smo reševali z metodo računalniškega modeliranja. To nam je omogočilo optimiziranje širine posameznega pretočnega kanala, s čimer smo vplivali na hidravlični upor kanala in tako dosegli enakomernost pretoka. Optimizirali in preverjali smo tudi druge oblike kanalov ter parametre, ki vplivajo na učinkovitost in tlačni upor. Tehnologija roll-bond, ki ponuja izdelke, pri katerih so kanali integrirani v ploščo – podobno kot so na primer žile vključene v liste –, prispeva k učinkovitejšemu prenosu topote iz aluminija na tekočino, kot to dosežejo običajni absorberji.

Izdelali smo tako optimiziran absorber, topotne in hidravlične učinkovitosti pa testirali v notranjem solarnem laboratoriju in na

zunanjem preskusnem polju. Prvi rezultati kažejo, da lahko v primerjavi s klasičnimi bakrenimi absorberji, ki so na trgu danes najpogostejsi, pričakujemo izboljšanje topotne učinkovitosti za 10 do 15 odstotkov in tudi pomembno znižanje tlačnega padca. Zaradi tega menimo, da bo naš cilj – ustvariti absorber, ki bo med najboljšimi, ki danes predstavljajo stanje tehnike – zelo kmalu urejen. Nanesti moramo namreč samo še dober selektivni nanos. Poleg ploščatih sprejemnikov sončne energije in hladilne tehnike, v kateri so izdelki roll-bond najpogosteje uporabljeni, obstajajo tudi druge aplikacije, v katerih je mogoče izkoristiti prednosti takšnih topotnih prenosnikov. Čeprav je treba včasih kanale oblikovati tako, da izpolnjujejo druge pomembnejše zahteve, na primer da se doseže enakomerna temperatura celotne hladilne površine, osnovna načela in izzivi ostanejo enaki kot pri solarnih absorberjih. Tako imenovane alternativne aplikacije so na primer: hlajenje baterij za električna vozila, absorberji za vakuumskie cevne sprejemnike sončne energije, hladilne plošče za hibridne fotonapetostne – termalne panele, kondenzatorji za topotne črpalki, hitri hladilniki za pijače itd. V vseh primerih nas lahko rešitve iz narave usmerjajo pri optimizaciji in reševanju določenih inženirskeih izzivov. □

Po naravi delujemo čredno; zaupamo ljudem, ki so nam blizu, in ne zauhamo tistim, ki so drugačni. Toda največjo ekonomsko vrednost ustvarjajo posli med najbolj različnimi ljudmi, ki jih ločujejo socialne in geografske razdalje, razlike v kulturi, jeziku in neučinkovita družbena omrežja. Na svetu so tudi okolja, ki so presegla te omejitve in omogočajo prost pretok talentov, idej in kapitala in imajo skupno lastnost, da so bila sposobna dolgoročne cilje postaviti pred kratkoročne sebične interese. Sposobnost za sodelovanje in povezovanje različnih talentov, idej in virov je osnova za razvoj civilizacij.

MAG. ALBERT KOROŠEC

FOTO: ARHIV

V podjetju Kreativni aluminij, d. o. o., smo se takoj po ustanovitvi srečali z novim, dinamičnim ekosistemom, ki vključuje povezave do razvojnih in poslovnih partnerstev ter specifičnih segmentov trga. Drugačnost je postala del vsakdanjosti. Razvoj proizvodov, storitev, modelov, postopkov poteka vzporedno, pri čemer so akterji različni, iz različnih poslovnih okolij: iz Taluma, drugih podjetij, fakultet, institucij in od drugod. Vključevanje v okolje kupcev, uporabnikov, partnerjev ocenjujemo kot ključni dejavnik, ki omogoča preverjanje, spremembo smeri razvoja, učenje ... Večina obstoječih okolij je navidezno samozadostna, zato so socialne ovire relativno visoke in ovirajo komunikacijo med ljudmi.

Razvoj poslovnega modela, ki vključuje potrebe uporabnikov, procese razvoja, proizvodnje, nabave, oglaševanja, prodaje, zahteva učenje in validacijo na trgu. Intenzivnost razvoja in učenja je povezana s tveganji in napakami, ki so sestavni del ustvarjanja novega poslovnega okolja.

Razvoj novega eko okolja

Ležalnik

Ambientno svetilo

v slabih treh mesecih izvedla proces od idejne zasnove in načrtovanja do izdelave delajočega prototipa.

Eleganca, ergonomija, preprostost uporabe, mehanizem krmljenja v ohišju ležalnika, usnjena prevleka, odporna na vremenske vplive, so samo nekatere od lastnosti izdelka, ki kaže na obetaven tržni potencial. V razvoju so ostali elementi sedežnega kompleta, saj je v jesenskih mesecih načrtovanih kar nekaj sejemskih nastopov tako v Evropi kot v Ameriki in začetek trženja.

Čeprav so bili v relativno kratkem času razviti številni proizvodi, ki so rezultat povezav med ekipo in partnerji, pa se prava vrednost kaže v poslovнем modelu, ki se je izkazal kot prilagodljiv in odprt za nove izzive. Izhaja iz urejenega okolja Taluma, vključuje obstoječe dejavnike in razvija prilagodljivo in dinamično okolje, v katero se vključujejo številna priznana podjetja in institucije. Raste in razvija se na osnovi tržnih priložnosti, s povezovanjem znanja in novih oblik socialnega mreženja, ki gradijo na dolgoročnih razvojnih povezavah.

Učenje iz dela ter spodbujanje različnosti, interakcije in zaupanja sta ključni lastnosti novega eko okolja, ki zagotavlja izkorisčanje razvojnega potenciala v širšem okolju. □

V dosedanjih razvojnih projektih nam je uspelo zagotoviti celostni pristop k rešitvam, zato poleg postavitev opreme vsebujejo tudi vsebinsko zasnovo za določen prostor. Tako »Park doživetij« pred Restavracijo Pan ponuja sprostitev, zabavo in aktivno preživljanje prostega časa vsem generacijam, pri čemer je poseben poudarek namenjen ravnotežju. Prostor, namenjen preživljanju prostega časa v naravi, s poudarkom na izmenjavi znanja in predaji izkušenj med predstavniki raznih društev (lovci, čebelarji, ribiči, zeliščarji ...), v Boldirjevi jami pri Strnišču, je opremljen z namensko opremo in učilnicami. Projekt popestritve bivanja v Trio kampu v Veržeju, kjer so postavljene zemljanke, je imel namen ureditve prostora za sprostitev, počitek ter aktivno preživljanje prostega časa v času bivanja v kampu.

Rešitev je ponudila številne inovativne izdelke, ki so bili razviti na osnovi enotnega koncepta in uveljavljenih tehnologij.

Razvojno partnerstvo na področju svetil je po skupnem nastopu na Frankfurtskem sejmu pripeljalo do prvega naročila 45 kosov dveh modelov zunanjih svetil, ki so tehnološko in cenovno konkurenčna. Zahteven proces razvoja od ideje do izvedbe je pokazal na vse izzive in pasti intenzivnega razvoja na trgu končnih proizvodov. Hkrati je razvojno partnerstvo prineslo priložnost za razvoj dodatnih rešitev na področju ambientnih svetil.

Razvojno partnerstvo z našimi sosedji Boxmarkom se je začelo v jesenskih mesecih preteklega leta na temo izdelave ležalnika v okviru kompleta sedežne garniture. Organizirali smo ekipo, ki je

»Hitrost učenja predstavlja za podjetje edino trajno konkurenčno prednost.«

P. Senge«

Veliko znanja in nekaj sreče

Tokrat smo k pogovoru povabili Dušana Laha, zaposlenega v hčerinškem podjetju Revital, d. o. o. Dušan je v Revitalu zaposlen od maja 1999 in v njem opravlja naloge vodje servisa. Na svoji delovni poti se je srečal z različnimi izzivi in popravili, ki so obogatila njegovo znanje in izkušnje. Svoje delo ima rad in ga jemlje kot izliv. Vsaka napaka ali okvara je zgodba zase. Pri delu se rad zanaša na svojo intuicijo in izkušnje, čeprav priznava, da je pri odkrivanju izvora napak in okvar poleg znanja potrebne tudi nekaj sreče.

DUŠAN LAH

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Moj delovni dan se začne že pred sedmo uro zjutraj, ko pridem na delovno mesto, saj ob sedmih začnem delati. V službi najprej spjem jutranjo kavo in pregledam prispelo pošto. Nato se seznamim z zadolžtvami, ki me čakajo. Nekaj dela je morda ostalo še od prejšnjega dne in ga je treba dokončati, nato pa se lotim tekočih obveznosti. V delavnici podjetja Revital popravljamo stroje drobne gradbene in kmetijske mehanizacije, avtomobile, traktorje ... Ne popravljamo samo strojev, ki k nam pridejo iz Taluma, temveč smo odprti tudi navzven. Danes je za mano že popravilo kosilnice, ki smo jo lastnici po popravilu tudi dostavili. S storitvijo je bila zelo zadovoljna. Večkrat popravljamo razne manjše stroje, ki se uporabljajo v podjetju Revital. Te seveda popravimo prioritetno, da lahko zaposleni nadaljujejo svoje delo. Moj delovni čas poteka od sedme ure zjutraj do tretje ure popoldan, vsak drugi teden pa delam od osme zjutraj do četrte popoldan. Delavnica je odprta tudi ob sobotah, in sicer od osme do dvanajstih ure. Ker vemo, da zaradi naglega tempa življenja ljudje nimajo časa, se znamo prilagoditi. Zaposleni v podjetju Talam lahko tako svoj avtomobil, stroj ali orodje pripeljejo k nam v delavnico še pred odhodom v službo in jim ga nato dostavimo v Talam. Tako jih razbrememimo. Zdi se mi, da bi morali imeti za te naše storitve več reklam, saj nas ljudje preslabo poznajo. Svoje prostore imamo pri upravni stavbi podjetja Revital. Delavnica je urejena v nekdanji kinodvorani, velika je 150 m² in opremljena z vso opremo in pripomočki, ki jih

potrebujemo za delo. Trudimo se biti kvalitetni in hitri.

Delo ni rutinsko, saj moraš biti ves čas pripravljen na presenečenja. Včasih napako odkriješ zelo hitro, včasih pa potrebuješ dalj časa, da ugotoviš, kje je okvara. Tako na primer k nam prihajajo stroji ali orodja, ki so šli že skozi veliko rok in popravil, mi pa moramo ugotoviti, kaj je vzrok za okvaro. Vse je odvisno od znanja in izkušenj, nekaj pa tudi od sreče. Včasih je vzrok za okvaro čisto banalen, a porabiš veliko časa, da ugotoviš, v čem je problem.

V sodobnih avtomobilih, ki jih med drugim tudi popravljamo, je veliko elektronike. Žal računalnika še nimamo, si pa ga dolgoročno obetamo. Sam imam glede računalnikov nekaj pomislekov. Res je, da brez računalnikov danes moderna tehnika ne deluje, ni pa računalnik bistvo avtomobila. Je samo ena izmed stvari, ki je v avtomobilu. Včasih tudi računalnik ne pokaže pravega izvora napake, zato se mora mehanik zanesti predvsem na svoje izkušnje. Seveda pa včasih ne gre mimo računalniških testov, ki bodisi izbrišejo napako (računalnik jo je zabeležil in tako onemogočil delovanje avtomobila) ali pa pokažejo, kje je. Mehaniki nimamo navade, da bi drug pred drugim skrivali informacije o napakah, ki smo jih pri določenem tipu stroja, orodja ali avtomobila odkrili. Kadar imamo izkušnjo, si zanj povemo. Skoraj vsak dan me pokliče kateri izmed kolegov in mi pove svojo izkušnjo. Takšen pretok informacij nas bogati. V vseh teh letih sem se srečal z različnimi tipi strojev in si nabral res veliko izkušenj. □

Dušan Lah

Talum učeča se organizacija

V eni izmed prejšnjih številk smo na kratko že pisali, da Talum sodeluje v projektu Ambasadorji znanj. Projekt je za nas zanimiv, saj spodbuja povezovanje različnih organizacij in je dobra priložnost za prepoznavanje mladih, perspektivnih kadrov.

DUŠAN SKLEDAR

FOTO: SPLET

Predsednik Uprave Taluma Marko Drobnič podeljuje priznanje za mlade potenciale Kristijanu Duhu.

V sredo, 4. junija, je na Brdu pri Kranju potekal akademsko-gospodarski kongres, na katerem so Ambasadorji znanj prvič podelili priznanja za mlade potenciale referenca. Referenca je priznanje, ki ga prejmejo študenti in dijaki kot posebno in najviše priznanje za prizadevanje v posamezni organizaciji na področju praktičnega izobraževanja, pisanja seminarskih nalog, raziskav, sodelovanja pri projektih, študentskega dela ipd.

Letos je referenco prejel Kristijan Duh

V Talumu smo imeli v zadnjem letu na praksi več kot 70 dijakov in študentov. Nekateri med njimi so se zelo uspešno vključili, spet drugi so bili manj uspešni. Posebej so bila izpostavljena prizadevanja Kristijana Duha, ki je pod mentorstvom Dejana Lorberja sodeloval pri razvoju proizvodnje ulitkov. Izstopal je predvsem s svojim znanjem, spretnostjo in iznajdljivostjo, mentor pa je poudaril njegov prispevek na področju projektiranja kokil za simulacijo litja in 3D-skeniranja ulitkov. Na svečanem dogodku je Kristijanu referenco podelil predsednik Uprave Taluma.

Priznanje mentor je prejel Dejan Lorber

Pri vključevanju mladih v delovni proces in pri prenosu znanja na mlade je odločilnega pomena mentorstvo in pripravljenost starejših sodelavcev za prenos znanja na mlajše. Tokrat so bila podeljena priznanja tudi mentorjem v podjetjih. Dejanu Lorberju je priznanje mentor podelil dr. Danilo Türk.

Talum je prejel certifikat učeča se organizacija – learning brand

Talum, ki se je lani vključil v postopek certificiranja za učečo se organizacijo, je med prvimi dvanajstimi prejemniki certifikata učeča se organizacija – learning brand v Sloveniji.

Pridobljeni certifikat nam daje potrditev za dosedanje delo na tem področju, nikakor pa to ni konec poti. Ena izmed aktivnosti, ki že tečejo, je projekt prenove praktičnega izobraževanja, s katerim želimo izboljšati uspešnost praktičnega izobraževanja in prepoznavanja mladih potencialov. V prihodnje bomo dali še večji poudarek rednemu spremeljanju praktičnega usposabljanja in ocenjevanju njegove uspešnosti. Praksa je ena izmed boljših priložnosti za spoznavanje potencialnih sodelavcev, zato je prav, da se ji v prihodnje še bolj posvetimo. Ključno vlogo v procesu praktičnega izobraževanja pa imajo mentorji. Oni so tisti, ki prenašajo svoje znanje na mlade, jih pri tem usmerjajo, spremljajo njihov napredok in jih ocenjujejo, zato je pomembno, da znajo pravočasno prepoznati tiste z iskrico v očeh, jim dajo priložnost in jim tudi pomagajo pri njihovem nadaljnjem razvoju.

Verjamemo, da se bodo mladi vse bolj zavedali, da praksa, ki jo opravljajo v podjetju, ni le del študijskih obveznosti, ampak enkratna priložnost za pridobivanje novih znanj in poznanstev, predvsem pa priložnost, da v njih prepoznamo svoje bodoče sodelavce. □

Na pragu velikih izzivov

ALEKSANDRA JELUŠIČ
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Tomaž Zemljarič

Tomaža Zemljariča na Talum veže mnogo več kot samo zaposlitev. Zgodbo o tovarni je spremjal v pri-povedih svojega deda, ki je v njej delal vse življenje, nato pa jo je spoznaval še prek svojega strica in mame Ivanke Zemljarič, ki je naša zaposlena. Bilo je torej pričakovati, da bo tudi Tomaž nadaljeval družinsko tradicijo in se zaposlil v tem mestu v malem, kot Talumu radi rečemo. Pri delu je bil marljiv in zvedav. Imel je višje cilje. Ob delu je študiral metalurgijo in novembra lansko leto je sprejel nov izzik. Zaupali so mu vodenje proizvodnje ulitkov.

Na Kidričovo te veže mnogo več kot samo služba.

Ja, res je. Kidričovo je kraj mojega otroštva, odraščanja. Ko sem imel tri leta, smo se preselili v blok, saj je bila mama takrat že zaposlena v podjetju Talum in ponudili so ji stanovanje.

V tovarni je delalo več generacij?

V tovarni je sprva delal moj ded, kasneje sta se je v njej zaposlila tudi mama in stric. Že v otroštvu sem bil na neki način povezan s tovarno, saj sem odraščal v njeni bližini in jo spoznaval prek družine. Bilo je nekako naravno in logična izbira, da se bom tudi sam odločil za zaposlitev v Talu. Po srednji šoli sem šel za sedem mesecev na služenje vojaškega roka, nato pa sem se zaposlil v tovarni. Svojo službeno pot sem začel leta 2001 v delovni enoti Rondelice.

Kakšne delovne naloge si takrat opravljal?

Spomnem se, da se je moje delovno mesto imenovalo operater II. Delal sem na »štanci«. V tistem

času proizvodni proces še ni bil tako robotiziran kot danes. V Rondelicah so postavljali peč R1 in premestili so me na delovno mesto pečarja. V vmesnem času sem delal tudi na liniji za litje ozkega traku kot valjar in na pakirni liniji.

Kdaj si študiral?

V času, ko sem bil zaposlen v delovni enoti Rondelice, sem se vpisal na študij metalurgije. V tistem času so namreč Talum, Impol, Cimos in druga podjetja pokazali interes za šolanje kadra na smeri za metalurgijo in materiale in tako je ljubljanska Naravoslovno-tehniška fakulteta organizirala izredni študij v Slovenski Bistrici.

Kaj pa delo v marketingu?

Leta 2010 so me premestili v dnevno izmeno. Delati sem začel v marketingu, saj dobro obvladam angleški in nemški jezik. Tam sem ostal tri leta, vzporedno pa sem nato delal še kot vodja projektov. Moj prvi projekt, katerega vodenje sem prevzel nekje na polovici poti, je bil uvajanje vilic KTM 700 v serijsko proizvodnjo. Projekt

sem speljal do konca in ga poskušal optimizirati.

Ta projekt je bil zelo uspešen. Kako danes gledaš nanj?

Projekt je bil uspešen in zgodba se nadaljuje. Danes je v serijski proizvodnji že drugi tip vilic, tretji pa je v fazi razvoja. Po tem projektu sem vodil še nekaj manjših in manj zahtevnih projektov.

Danes si vodja proizvodnje ulitkov. Kdaj si prevzel te naloge?

Lani novembra sem prevzel delovne naloge vodje proizvodnje ulitkov. Delo je trenutno zame še velik izziv, saj je področje obvladovanja zelo široko, a ga poskušam opravljati po najboljših močeh.

To, da izviraš iz proizvodnje in da si prešel skoraj vse proizvodne faze, je zate velika prednost. Kako sam gledaš nanjo?

Vsekakor je to zame velika prednost. Zelo dobro poznam vse faze proizvodnje, tako da stvari laže obvladujem. Tudi sodelavci se zavedajo, da poznam potek proizvodnega procesa in da znam

ceniti njihovo delo. V Ulitkih smo v zadnjem času zelo povečali obseg proizvodnje, upam si trditi, da kar za 100 odstotkov. Prav zaradi tega je za vodjo pomembno, da ima dobre organizacijske sposobnosti, kajti le tako lahko obvladuje proizvodni proces. Ko sem prevzel vodenje proizvodnje, je bilo v njej zaposlenih 60 delavcev, danes nas je 100, kar pomeni, da se je število skoraj podvojilo. Zame je to velik izziv.

V Ulitkih se je veliko delavcev na novo zaposlilo. Je kaj težav pri učenju in usvajjanju novih znanj in veščin?

V Ulitkih imamo sodelavce, ki so bili tukaj že pred mano. To so ljudje z veliko izkušnjami, ki danes svoje znanje in izkušnje prenašajo na mlajše, ki so se pri nas zaposlili šele pred nedavnim. S sodelavci imam zelo dobre odnose. Tako s tistimi, s katerimi sem začel delati in so me učili, kot s temi, ki prihajajo na novo. Pomembno se mi zdi, da imaš do zaposlenih pravi odnos, da si do njih spoštuješ. V večini primerov nisem avtokratski tip vodje, verjamem, da je skoraj vse probleme mogoče rešiti s pogovorom. Ker proizvodni pro-

»S sodelavci imam zelo dobre odnose. Tako s tistimi, s katerimi sem začel delati in so me učili, kot s temi, ki prihajajo na novo.«

ces dobro poznam, sem mladim vedno na voljo za pomoč in nasvete, kako bi stvari lahko naredili bolje in hitreje.

Kako usklajuješ službene in družinske obveznosti?

Klasičnega osemurnega delovnika praktično ni več. V službi sem toliko, kot je potrebno, da delo nemoteno poteka. Če je potrebno, torej delam več kot osem ur in tudi med vikendi. Zavedam se, da je to veliko odrekanje tudi za družino, ki pa mi ves čas stoji ob strani in me podpira. Moji domači vedo, da sem v študij in delo vložil veliko truda, zato me podpirajo in so razumevajoči. Je pa res, da nikoli ne vem, kdaj se bo moj delovni dan končal. Zame služba ni služba, temveč je to način življenja, ki sem si ga izbral.

Cilji za prihodnost?

Na delovnem mestu, na katerem sem danes, sem zelo zadovoljen in tukaj vidim še veliko izzivov, ki jih želim premagati. Delo želim opraviti pošteno in dobro. Šele takrat, ko bom proizvodnjo ulitkov pripeljal do ciljev, ki sem si jih zastavil, bom začel razmišljati o novih izzivih.

Kje vidiš možnosti razvoja ulitkov?

Trg, na katerem smo prisotni, je neusmiljen, zato moramo nenehno slediti novitetam in se jim prilagajati. Kupci, še posebej tisti v avtomobilski industriji, od nas zahtevajo vedno več. Temu idealu se moramo čim bolj približati. Predvsem z vhodnim materialom, torej z aluminijem, ki prihaja k nam iz livarne. Na tem področju vidim še veliko možnosti. Zavedam se, da bo treba razvijati nove proizvode in povečati njihovo dodano vrednost, morda še v smeri montaže. Imamo primerne prostore in tudi možnosti za širitev v tej smeri.

Kako gledaš na razvoj proizvodnje v vseh teh letih, kar si zaposlen v Ulitkih?

Pri ulitkih je bil narejen velik presek. Začeli smo pri surovcih za podizvajalca, danes pa naše proizvode tudi mehansko obdelujemo. V proizvodnjo postopoma vključujemo montažo preprostih stvari, saj se zavedamo, da je vse to dodana vrednost. Na tem področju imamo še veliko možnosti. Sam sem odprt za novitete, kljub temu pa menim, da bi

morali biti osredotočeni na aluminij, ker je to naša primarna dejavnost. Smo tovarna aluminija.

Kako pa poteka tvoj delovni dan?

Proizvodnja v Ulitkih poteka v treh izmenah. Vsaka izmena ob koncu pripravi poročilo, v katerem opiše potek proizvodnje, morebitne težave, zastoje ... Pripravijo tudi poročilo o številu izdelanih kosov ulitkov na posamezni operaciji. Te podatke kot vodja seveda sproti pregledam in nadziram ter koordiniram vse faze proizvodnega procesa, da lahko nemoteno izpolnjujemo naročila. Ker je mozaik v naši proizvodnji sestavljen iz velikega števila koščkov, mi pri delu ni nikoli dolgčas.□

»Vsem sodelavcem v Ulitkih bi se rad zahvalil za njihov prispevek k našemu skupnemu uspehu in jih pozval k dobremu sodelovanju tudi v prihodnje, saj uspeha ne prinese posameznik, temveč ekipa.«

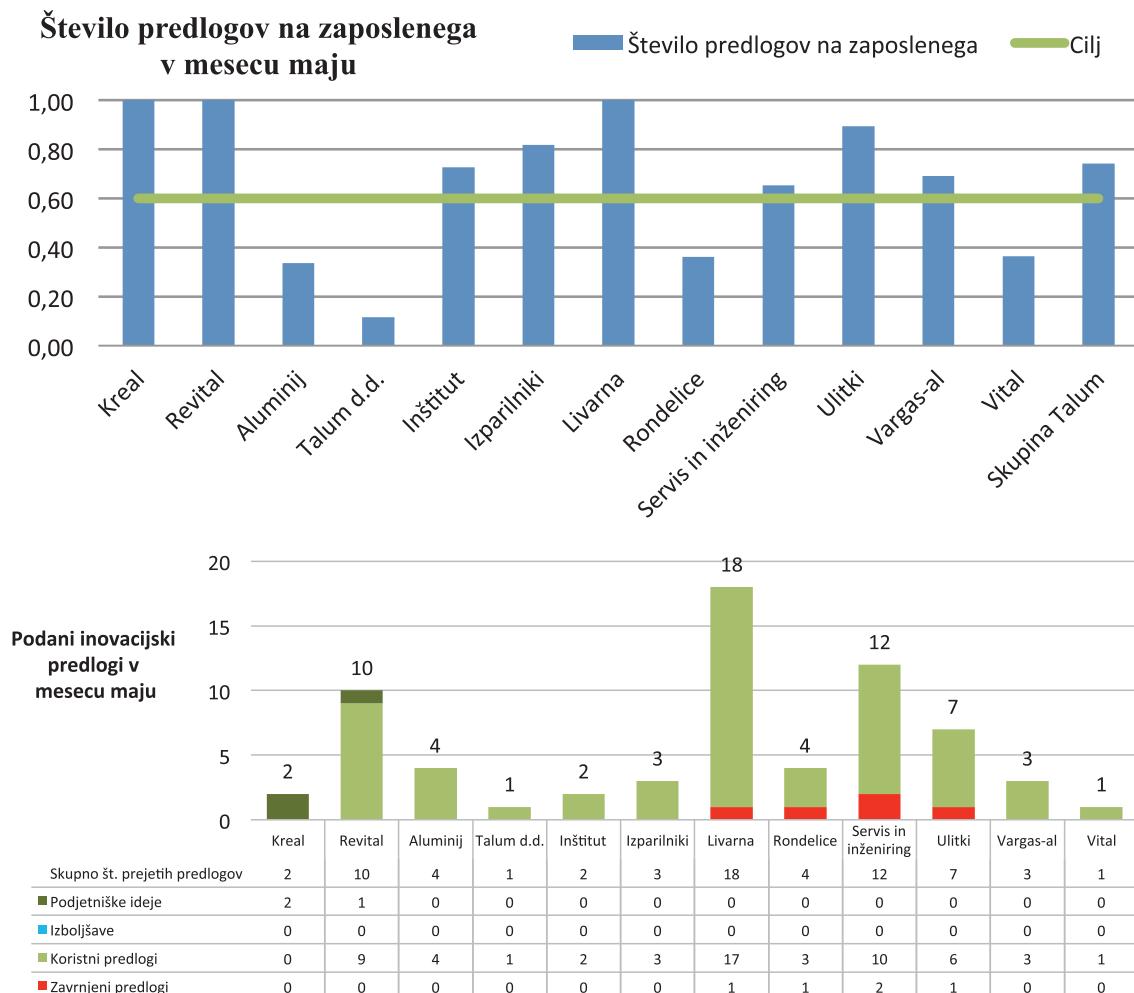
Inovativnost v maju

NIKA SAJKO

Tudi maja smo v skupini Talum pridno podajali inovacijske predloge. Zabeležili smo kar 67 predlogov, od tega 59 koristnih predlogov in tri podjetniške ideje. Pet predlogov je bilo zavrnjenih.

Še posebej želimo izpostaviti podjetje Revital, d. o. o., v katerem so se ta mesec aktivirali na področju inovativnosti in podali kar 10 predlogov, od tega eno podjetniško idejo.

Spodbudno je tudi dejstvo, da kar 8 podjetij od 12 dosega zastavljeni cilj 0,6 predloga na zaposlenega. Upamo, da bodo poletne temperature še dodatno spodbudile talumovce k podajanju predlogov in da bo v prihodnjih mesecih tempo na področju inovativnosti tak kot doslej. □

Zlato in bronasto priznanje za najboljše inovacije Podravja v letu 2013

VANJA TUBIN

FOTO: SRDAN MOHORIČ

V restavraciji Pan v Kidričevem je v sredo, 11. junija 2014, Štajerska gospodarska zbornica podelila diplome in priznanja za najboljše inovacije Podravja v letu 2013. Inovatorji so dobili osem diplom ter sedem bronastih, štiri srebrna in tri zlata priznanja. Največ ocenjevalnih točk in zlato priznanje je dobil mag. Dejan Lorber iz podjetja RC SIMIT, d. o. o. Bronasto priznanje je prejel Damjan Kovačič iz podjetja Talum Servis in inženiring. V nadaljevanju predstavljamo obe nagrajeni inovaciji.

Optimalni režim obratovanja usmerniških skupin, Damjan Kovačič, Talum Servis in inženiring, d. o. o.

Pri proizvodnji primarnega aluminija iz aluminijevega oksida se porabijo velike količine enosmerne električne energije (približno 14.000 kWh na tono aluminija). Za pretvorbo izmeničnega toka v enosmernega skrbijo usmerniki, pri večjih porabnikih pa usmerniške skupine. Pri usmerjanju električne energije z večjim številom usmerniških skupin nastajajo izgube, ki so odvisne od obremenitve in karakteristik posamezne usmerniške skupine.

Prav zato je bila razvita posebna optimizacijska metoda, s katero določimo karakteristike usmerniških skupin (meritve porabe energije na primarni strani 110 kV in meritve na sekundarni strani usmerniške skupine) in optimalne obremenitve skupin. Rezultat optimiranja je določitev optimalne točke obratovanja, v kateri dosežemo najnižje izgube usmerjanja. Ugotovljeno je bilo, da je pri povprečni moči elektrolize C 130 MW možno z optimiranim sistemom v primerjavi s klasičnim pristopom regulacije skupin znižati izgube za 25 kW. Na ta način podjetje prihrani približno

220 MWh električne energije na leto.

Damjan Kovačič: »Nagrade sem zelo vesel, saj pomeni, da se je vredno potruditi za iskanje novih možnosti in razvijati ideje. Menim, da je odprtih poti na področju inovacij še veliko in bi jih bilo treba večkrat izpostaviti oziroma zaposlene k temu spodbujati.«

Odstranjevanje peščenih jeder iz ulitkov, mag. Dejan Lorber, RC SIMIT

Na področju gravitacijskega in nizkotlačnega litja aluminijastih ulitkov smo razvili inovativen

Predsednik Uprave Taluma Marko Drobnič

način čiščenja peščenih jeder. Vrtanje peščenih jeder je popolnoma nov postopek, ki ima izrazite prednosti pred obstoječimi načini čiščenja peščenih jeder (tolčenje z vibriranjem, termična razgradnja). Ta postopek bistveno skrajša čas obdelave ulitkov,

saj omogoča obdelavo vročih ulitkov (odpade faza ohlajanja ulitkov v za to namenjenem skladnišču) in združuje dve fazji njihove obdelave (čiščenje jedra in peskanje notranjosti ulitka). Bistveno se zniža tudi strošek obdelave ulitka, za kar 75 odstotkov, saj zaradi

Podelitev priznanja Damjanu Kovačiču

obdelave vročih ulitkov odpade strošek skladniščenja ulitkov. Pri vrtanju peščenih jeder uporabljamo namensko votlo orodje, ki z vrtanjem in pomikom v notranjost ulitka drobi sredino peščenega jedra. Skozi luknje na orodju zrak priteka pod tlakom, izteka pa

skozi luknje v smeri na keramično ploščico neposredno na mesto drobljenja peska. Vpihani zrak odnaša pesek v smeri ven iz ulitka, med iztekanjem pa mešanica zraka in peska odstrani preostanek jedra in očisti površino. □

SEJMI

Sejem Terotech - Vzdrževanje in energetika

ANDREJ BRUMEN
FOTO: ANDREJ BRUMEN

Vsako drugo leto Celjski sejem organizira sejem Terotech - Vzdrževanje in energetika. Gre za bienalni sejem vzdrževanja, obnove zgradb in energetike. Letos se je na sejmu predstavilo okrog 300 podjetij. Podjetje Talum Servis in inženiring, d. o. o., se je na sejmu predstavilo drugič, in sicer s prikazom svojih dejavnosti in referenc. Glavni namen predstavitve našega podjetja je bila krepitev odnosov z obstoječimi kupci in pridobivanje novih potencialnih kupcev.

Na sejmu so nas večinoma obiskali partnerji, s katerimi že sodelujemo oziroma se pogovarjamo o poslovnom sodelovanju. Pridobili smo tudi nove poslovne kontakte podjetij, ki se zanimajo za naše storitve na slovenskem trgu in na trgih v tujini. Te stranke sedaj, po sejmu, že obiskujemo, da si lahko v praksi ustvarimo podobo o možnostih sodelovanja. □

Talum Servis in inženiring na sejmu

Zaposlitveni sejem »Moja priložnost za delo«

Zavod RS za zaposlovanje in EURES sta konec maja v Mariboru izvedla že drugi čezmejni zaposlitveni sejem »Moja priložnost za delo«. Namen sejma je bil v prvi vrsti povezovanje trga dela v Avstriji in Sloveniji, iskalcev zaposlitve in delodajalcev. Na dogodku je sodelovalo čez 30 organizacij. Po ocenah organizatorja je sejem obiskalo okrog 2.400 ljudi, brezposelnih oseb, iskalcev zaposlitev, zaposlenih in mladih, ki se bodo kmalu vključili na trg dela. Delodajalci in agencije za posredovanje dela so ponujali skupaj 860 prostih delovnih mest ter 340 mest v sezonskih kmetijskih delih.

ANDREJ BRUMEN

FOTO: ANDREJ BRUMEN

Na tokratnem sejmu smo sodelovali tudi mi. Med sodelajočimi je bila naša družba ena izmed večjih, temu primeren je bil velik tudi interes obiskovalcev za informacije o možnostih zaposlitve. Ponujali smo možnost za sodelovanje na področjih varilstva, ključavniciarskih del ter drugih tehničnih strokovnih smereh. Rečemo lahko, da smo spoznali kar nekaj za nas zanimivih oseb in v prihodnje bo kateri izmed njih prav gotovo postal tudi naš sodelavec.

Še vedno pa ugotavljamo, da je med ponudbo trga dela in potrebbami gospodarstva velik razkorak. Večina delodajalcev namreč tako kot mi išče sodelavce s tehn-

ničnimi znanji. Na drugi strani pa je med brezposelnimi velik delež teže zaposljivih ljudi, ljudi z družboslovnimi poklici in takšnih z zaključeno samo osnovnošolsko izobrazbo. Zaznavamo, da med brezposelnimi tudi ni interesa ali možnosti za poklicno prekvalifikacijo.

Udeležba na sejmu družbam skupine Talum omogoča tudi prepoznavanje v širšem okolju. Talum je klub krizi še vedno eden bolj zanimivih in večjih zaposlovalcev v štajerskem delu Slovenije. Želimo, da tako ostane tudi v prihodnje. To bo mogoče samo na način, da bomo skupaj ustvarjali možnosti za nadaljnjo rast skupine. □

Zaposlitveni sejem

Obiski v Talumu maja in junija 2014

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ
BOŠTJAN KOROŠEC

Obisk iz Švedske

V torek, 27. maja 2014, so Talum obiskali učitelji, dijaki in študentje iz Švedske. Ogled je organizirala šola Ljudski vrt pod mentorstvom Darije Erbus. Gostje so si ogledali proizvodnjo aluminija, ulitkov, rondelic in livarno.

Biotehniška gimnazija iz Novega mesta

V ponedeljek, 2. junija 2014, so Talum obiskali dijaki Biotehniške gimnazije iz Novega mesta pod mentorstvom Vojke Zupanič. Dijaki so si ogledali proizvodnjo aluminija, rondelic in ulitkov.

Obisk članov Avtošole ZŠAM Grosuplje

V soboto, 7. junija 2014, so v okviru svojega izleta podjetje Talum obiskali člani Avtošole ZŠAM Grosuplje pod vodstvom organizatorke izleta Andreje Knific. Gostje so si ogledali proizvodnjo aluminija in rondelic.

Dopolnitev znanja pri predmetu Mehatronski sistemi

V četrtek, 12. junija 2014, so Talum obiskali študenti Univerze v Mariboru, ki so v okviru ekskurzije želeli dopolniti svoje znanje

pri predmetu Mehatronski sistemi. Po sprejemu in predstavitvi Taluma, ki je potekala v upravni stavbi našega podjetja, so si študentje ogledali proizvodnjo aluminija, vzdrževanje, livarno in proizvodnjo rondelic.

Elektro in računalniška šola Ptuj

V dneh 16. in 18. junija 2014 je podjetje Talum obiskalo 88 dijakov prvega letnika Elektro in računalniške šole Ptuj. Ogledali so si proizvodnjo aluminija, ulitkov in rondelic.

Udeleženci likovne kolonije so si ogledali Talum

V petek, 13. junija 2014, smo v tovarno povabili udeležence likovne kolonije, ki smo jo priredili ob 60. obljetnici podjetja. Po predstavitvi Taluma smo jim razkazali elektrolizo, livarno in proizvodnjo rondelic. Nekaj umetnikov je svoj navdih iskal v stari elektrolizni hali, kjer je pod prsti Metoda Frlica nastala zanimiva umetniška inštalacija iz aluminija.

Hvala vsem sodelavcem, ki ste sodelovali pri izvedbi ogledov. □

Študenti Univerze v Mariboru

Elektro in računalniška šola Ptuj

Skupina iz Švedske

Biotehniška gimnazija iz Novega mesta

Turška delegacija v Talumu

AVGUST ŠIBILA
FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Predstavitev Taluma turški delegaciji

Na pobudo slovenskega konzulata za ekonomske zadeve v Istanbulu je Talum obiskala skupina turških poslovnežev, ki so v Sloveniji iskali poslovne priložnosti za povečanje gospodarskega sodelovanja med državama. Turčija šteje 80 milijonov prebivalcev in je eno izmed najhitreje rastučih gospodarstev v tem delu sveta. Tudi sicer je ta država za Talum zelo pomemben prodajno-nabavni trg, predvsem na področju prodaje livaških zlitin in rondelic. Delegacijo je sprejel

predsednik Uprave Marko Drobnič in v kratkem nagovoru podal nekaj izhodišč za povečanje prisotnosti našega podjetja na turškem trgu. Direktorji posameznih podjetij iz skupine Talum so gostom predstavili naše dejavnosti in nakazali potenciale, ki bi lahko bili zanimivi za turško tržišče. Skupna ocena ob zaključku srečanja je bila, da so takšna srečanja za podjetja zelo koristna, predvsem v smislu promocije in navezovanja neformalnih stikov. □

ZGODOVINA

Zgodovina na ogled

Obnovljen pnevmatski prebijač za skorje

DRAGO ŠVAGAN
FOTO: SRDAN MOHORIČ

Pnevmatski prebijač skorje

Pnevmatski prebijač za skorje so uporabljali v elektroliznih halah A in B za prebijanje kriolitne skorje na elektroliznih pečeh. Pred tem so kriolitno skorjo prebijali ročno. Prebijač je sestavljen iz masivnega podvozja, ki je postavljeno na štiri kolesa iz polnih gum. Zadnji dve kolesi sta pogonski, poganja ju zračni motor prek jermenice in klinastih jermenov. Os volana je povezana z galovo verigo in vzvodovjem, kar omogoča obračanje koles. Na podvozje je vležajena nadgradnja, ki se vrta

okoli osi in omogoča obračanje zgornjega dela prebijača proti peči. Voznik je prebijač obračal z nogami. Na osnovno ploščo nadgradnje je pritrjena konzola z vgrajenim pnevmatskim cilindrom za dvig in spust ročice s pnevmatskim kladivom. Na konzoli je nameščen tudi dovod zraka iz omrežja v elektrolizi. Kdaj so ta prebijač začeli uporabljati, pa žal ne vem.

Prebijač si lahko ogledate pred novo elektrolizno halo. □

Pomoč ljudem v stiski

V torek, 13. maja, v popoldanskih urah je začelo deževati. Vremenoslovec je sicer napovedoval dež do petka, vendar takrat še nihče ni slutil, v kaj se bo vse skupaj spremenilo. Že v sredo se je dež prelevil v naliv z močnim vetrom. Saj veste, kako so videti tiste poletne 15-minutne plohe? No, ta ploha je trajala do četrtka zvečer. V treh dneh je padla dvomesečna količina dežja, korita rek pa so bila že pred dežjem močno polna. Zaradi slabih cestnih razmer smo se v četrtek zjutraj odločili, da prekinemo delo in imamo dva dni kolektivnega dopusta.

MATEJ ERNEC

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Zbrana pomoč

Na srečo ali nesrečo se je polovica naših zaposlenih še lahko vrnila domov v Obrenovac, saj je bila cesta že čez nekaj ur neprevozna. Takrat še nihče ni slutil, kaj priča noč. Ponoči ob 3. uri se je zgodilo najhujše, saj je nasip pri Obrenovcu popustil in v slabih uri so ljudje v pritličju svojih hiš imeli dva metra vode. Vse se je dogajalo tako hitro, da ni bilo časa reševati premoženja, reševalo se je le življenje. Šele nato se je oglasil zvočni alarm za nevarnost. Sledilo je večnevno reševanje in spremeljanje vodostaja rek. V Šabcu smo bili zelo zaskrbljeni, saj bi pol metra višja Sava poplavila Talum Šabac. Na srečo se to ni zgodilo, ali po naključju ali po spletu okoliščin je nasip popustil že na bosanski strani reke Save. Sava ni ogrozila naše lokacije v Bijeljini, tam je svojo moč pokazala Drina, ki je od naše lokacije oddaljena dva kilometra. Manjši potoki so že v četrtek zalili tovarno Talum Bijeljina do višine pol metra. Državi, ki imata enega najnižjih BDP v Evropi, se sami ne bi zmogli spopasti z vsemi posledicami poplav, zato so na pomoč prisikočile sosednje države, Rusija in celotna EU. Menim, da smo se Slovenci pri tem dobro izkazali. Večkrat sem slišal, da so Srbi leta 1941 sprejeli slovenske begunce, sedaj pa Slovenci to vračamo s pomočjo. Ker so bili v poplavah prizadeti tudi naši zaposleni, smo se odločili, da na pomoč priskoči-

tudi Talum. V imenu vseh zaposlenih iz podjetij Talum Šabac in Talum Bijeljina se zahvaljujem za materialno in finančno pomoč, ki ste jo zbrali. Da bi se izognili težavam pri prehodu humanitarne pomoči čez državno mejo, sva se z Darkom Varžičem odločila, da bova to pomoč na prizadeta območja pripeljala postopoma. Nekaj je je tako že prispelo. Da pri razdeljevanju ne bi bilo zlorab, smo vso predano pomoč evidentirali in višek razdelili med sorodnike zaposlenih in med najbolj ogrožene, ki jih humanitarne organizacije ne bodo dosegle. Poročilo o delitvi humanitarne pomoči bomo posredovali tudi svetu zaposlenih in upravi podjetja.

V teh dneh je bilo večkrat slišati, da Slovenija še nikoli doslej ni bila tako solidarna, niti takrat, ko smo sami trpeli za posledicami naravnih ujm. Srbi in Bosanci so zaprosili za pomoč, saj so se zavedali, da sami niso sposobni odpraviti posledic poplav, pri nas pa država noče priznati, da ljudje živijo vedno slabše in nimajo več lastnih rezerv, da bi si opomogli po naravnih nesrečah. Menim, da bomo morali premagati to miselnost in si priznati, da tudi pri nas živijo ljudje, ki potrebujejo solidarno pomoč tistih, ki še lahko damo.

Še enkrat hvala vsem, ki ste pomagali, in upajmo, da bo potrebnih čim manj podobnih akcij. □

Likovna kolonija

DARKO FERLINC
FOTO: SRDAN MOHORIČ
ALEKSANDRA JELUŠČ

V vrsti dogodkov, ki jih Talum organizira v počastitev šestdesete obletnice proizvodnje, se je znašla tudi likovna kolonija, ki smo jo po dvanajstih letih ponovno organizirali. Nekateri od vas se prav gotovo spomnите, da smo v devetdesetih letih prejšnjega stoletja že organizirali likovne kolonije, ki so potekale vsako leto, sprva na dvorcu (gradu) Štatenberg in kasneje na Ptiju. Zadnja kolonija je bila fotografiska leta 2002. To seveda kaže na poseben odnos Talamu do umetnosti in umetnikov. Kljub neprijaznem časom, ki jih preživljamo, so si zaposleni v

Talumu tak dogodek zaslужili. Likovne kolonije so dogodki, na katerih se umetniki družijo in istočasno ustvarjajo. Med seboj so zelo različni in različno tudi dela. Včasih se zgodi, da se umetniki raje družijo kot ustvarjajo. Posledica tega je lahko, da dela, ki nastanejo, niso kaj prida kakovostna. Seveda je to v veliki meri odvisno od ljudi, ki so povabljeni na likovno kolonijo.

Na letošnji Talumovi koloniji so kljub 22 umetnikom in različnim pristopom do ustvarjanja nastale dobre umetnine. Lahko bi rekli, da je vsak od umetnikov dal od sebe največ, kar je v teh dneh zmogel. Kakovost del se kaže tudi na razstavi v Tovarni umetnosti v Majšperku. Kljub zelo različnim umetniškim delom nam je uspelo

pripraviti razstavo, ki je bila deležna samih pohval. Najvažnejše je seveda mnjenje avtorjev, katerih dela so bila razstavljena – vsi so bili s postavitevijo svojih del in z razstavo kot celoto zelo zadovoljni.

Kolonija je potekala od torka, 10. junija, dalje v Fürstovi hiši (nekdanji policijski postaji na Ptiju). V zelo prijetnih prostorih hiše so se umetniki dobro počutili. Vsak dan so jih obiskovale skupine otrok. Otroci so se ob njihovem delu praktično učili to, kar so jim pedagogi v šoli pripovedovali o slikarstvu in slikarjih. Spoznavali so risbo, kompozicijo, tehnike slikanja, barve ... Prihajali so tudi številni drugi obiskovalci. Za zaposlene v Talumu je bil najbrž najbolj zanimiv kipar Metod

Huiqin Wang, akademска slikarka

Umetniki pri ogledu tovarne

»Ponovno se je pokazalo, da je Talum urejena tovarna, saj zaposleni v njej zmorejo – ne skoraj, ampak – vse.«

Frlic, ki je ustvarjal v tovarni. Iz kosov, ki jih je našel v skladišču odpadnega aluminija, je sestavljal zanimive skulpture. Seveda je sam lahko naredil bolj malo, zato so mu pri tem širokogrudno pomagali naši strokovnjaki iz strojne delavnice, livarne ulitkov in odpadnega skladišča. Aluminij za skulpture je bilo treba rezati, variti, ulivati ... Posebej moram poudariti, da smo v teh naših obratih vedno naleteli na veliko razumevanje. Podobno je veljalo za kitajsko-slovensko slikarko Huiqin Wang, ki se je prav tako ukvarjala z aluminijem, vendar v mnogo manjši meri kot Frlic. V imenu obeh se moram zahvaliti vsem, ki so pri nastajanju umetnin v Talumu sodelovali. Ponovno se je pokazalo, da je Talum urejena tovarna,

stavljeni. Menim, da nam je to uspelo. Kljub časovni stiski smo jo postavili pravočasno. Razstavljene skulpture smo postavili komaj deset minut pred odprtjem. Ampak pravočasno. Veliko je bilo treba eksperimentirati. Vendar, kot pravimo, če je konec dober, je vse dobro. Poudariti moram, da smo bili dobra ekipa. Delo je šlo kar hitro od rok, zahvaljujoč Dušanu Fišerju – umetniškemu vodji kolonije, Tomažu Plavcu, Srdanu Mohoriču in Andreju Božiču. Hvala vsem.

Razstavo je odprl predsednik Uprave Taluma Marko Drobnič, ki je tudi poudaril pozitiven odnos tovarne do umetnikov in umetnosti, še posebej na lokalni ravni. Umetnikom se je zahvalil in jim čestital. O koloniji je govoril umet-

Metod Frlic, akademski slikar

saj zaposleni v njej zmorejo – ne skoraj, ampak – vse.

Na koloniji sta sodelovala tudi dva slikarja iz Črne gore, Naod Zorić in Mišo Vemić, slikala pa je tudi Italijanka Marika Vicari, žena slikarja Jerneja Forbicija iz Strnišča pri Kidričevem.

Mislim, da se ne motim, če zapišem, da je kolonija potekala dobro in brez zapletov. Umetniki so ves čas izražali zadovoljstvo z vsem, kar smo jim lahko ponudili.

Razstava

Kot rečeno, je kolonija finale dosegla v soboto, 14. junija, z odprtjem razstave slik in skulptur v Tovarni umetnosti v Majšperku. Pri postavitvi je bilo dela treba razporediti tako, da bi razstava kot celota delovala zanimivo, všečno, do bi bili avtorji kar najbolje pred-

niški vodja Dušan Fišer, program pa je povezovala Nevenka Dobljekar.

Odprtja se je udeležilo veliko ljudi. Več kot običajno na podobnih prireditvah.

Na koloniji so sodelovali: Andrej Božič s Ptuj, Beti Bricelj iz Postojne, Tjaša Čuš s Ptuj, Dušan Fišer s Ptuske Gore, Jernej Forbici iz Strnišča - Kidričevega, Metod Frlic iz Ljubljane, Gani Llalloshi iz Portoroža, Zmago Jeraj iz Maribora, Stojan Kerbler s Ptuj, Srdan Mohorič s Ptuj, Herman Pivk z Rakeka, Tomaž Plavec s Ptuj, Silvester Plotajs Sicoe iz Ljubljana, Oto Rimele iz Maribora, Simona Šuc iz Maribora, Mišo Vemić iz Črne gore, Tanja Verlak iz Muretincev, Marika Vicari iz Italije, Žarko Vrezec iz Ljubljane, Huiqin Wang iz Ljubljane, Mojca Zlokarnik iz Ljubljane in Naod Zorić iz Črne gore. □

Glasbeni skok v poletje

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: SRDAN MOHORIČ

Iz restavracije Pan Kidričeve je v nedeljo, 15. junija 2014 na večer glasno odmevalo, saj so dvorano znova napolnili glasovi iz instrumentov »našega« orkestra. Tokrat pod taktirko mladega dirigenta Toma Hajška, ki se je kalil prav v tem istem orkestru, ki ga danes vodi. Orkester nas je najprej povabil v tople kraje z melodijo Cop-

cabane, nato pa smo z njim odplešali v ritmu tanga, swinga in jazza. Koncert so popestrili solisti in mladi glasbeniki na tolkalih. Morda je starejša generacija pogrešala kakšen slovenski »zimzelenček« ali domačo melodijo. Pa nič zato. Verjamem, da lahko naši glasbeniki zadovoljijo vse glasbenike okuse. Kdor zna, pač zna! □

Talumovi glasbeniki ponovno odlični

»Rišemo in pišemo«

14. prireditev za otroke

DARJA VODUŠEK VTIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Maja letos smo v okviru aktivnosti Zdravo Talum izvedli že 14. dogodek »Rišemo in pišemo«. Naši otroci so po nekajletnem premoru lahko ponovno ustvarjali. Gleden na osrednjo tematiko letošnjih aktivnosti, ki je Zdrav življenjski slog, smo otroke nágovorili, da ustvarjajo na temo zdrava prehrana. Prejeli smo 64 izdelkov, lahko rečemo pravih umetniških del, na katera so otroci in njihovi starši lahko ponosni. Umetniška dela ste si lahko ogledali v prostorih naše jedilnice v »fabriki«, ob občudovanju pa smo lahko vsi skupaj iz njih izvedeli še marsikaj poučnega.

Uradna otvoritev razstave in osrednji del dogodka je bil v petek, 24. maja. Na njem so lahko otroci skupaj s starši in ob pomoči sodelavcev iz Vitala malo poma-

gali pri pripravljanju dnevnega menija zdrave hrane, ki so jo na koncu pospravili tudi v svoj želodček. Bilo jih je z veseljem gledati pri »ustvarjanju«, naša jedilnica pa se je za eno uro spremenila v pravi otroški živžav.

Prepričani smo, da smo z dogodkom dosegli naš namen: otroke usmeriti k zdravemu prehranjevanju. Verjamemo, da se bodo zaradi tega dogodka še večkrat spomnili na pomen zdrave prehrane. Ker pravi pregovor, da to, kar se Janezek nauči, Janez tudi zna, poskrbimo, da se bodo naši otroci tudi v prihodnje učili in razmišljali o tem, kaj in kako jesti. Zdrav način prehranjevanja prinaša dolgoročno pozitven vpliv na njihovo zdravje. In ker so naši otroci in naše zdravje naše največje bogastvo, skrbimo zanje in zanj.□

Razstava otroških risb

Priprava zdrave hrane

DOGODKI

V objemu skupnosti

Fundacija za pomoč ranljivim skupinam

V soboto, 31. maja 2014, so v občini Kidričevo javnosti predstavili Fundacijo za pomoč ranljivimi skupinam prebivalstva V OBJEMU SKUPNOSTI KIDRIČEVO, ki jo ustanavljajo občina Kidričevo ter podjetji Talum, d. d., in Boxmark Leather, d. o. o.

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: DANICA HRNČIČ

Pogovor sodelujočih pri predstavitvi fundacije

Ideja o ustanovitvi skupnostne fundacije, katere namen je izboljšanje kvalitete življenja ljudi v občini, se je – ob vsakodnevniem srečevanju s problemi, s katerim se soočajo ljudje v njihovem okolju – porodila v krogu sodelavcev zavoda Nazaj na konja. Prireditev, ki jo je obiskalo okoli štiristo prebivalcev in drugih naključnih obiskovalcev, so sklenili s koncertom popularne skupine Tabu. Skupina ki je s prepričljivim karizmatičnim nastopom še dodatno spodbudila zbrane obiskovalce, naj se povezujejo, družijo in si pomagajo ter prisluhnejo stiskam, ki jih povzroča socialna osamljenost.□

GO-CAR-GO

DARJA VODUŠEK VTIČ

Maja letos je Šolski center Ptuj, Strojna šola, na Ptiju organiziral že 5. srečanje GO-CAR-GO, Bo, kar bo! Na srečanju je 24 ekip predstavljalo svoje ekstramobile. Projekt je namenjen osnovnošolcem, ki bi jih radi pritegnili k

razmišljanju o šolanju za tehnične poklice.

Letošnja prireditev se je obletnici primerno interno imenovala Ob naši prvi petki. Častni gost je bil nekdanji dijak Strojne šole Dejan Zavec, ki je vzor marsikateremu

mlademu. Talum podpira tovrstne dejavnosti in prizadevanja šol, da mlade motivirajo za pridobivanje znanj, s katerimi se je možno zaposliti tudi pri nas. Svojo podporo smo potrdili z donacijo reklamnih majic udeležencem, na

zaključni prireditvi pa smo se jim tudi predstavili in jih povabili k sodelovanju.

Še enkrat čestitke vsem udeležencem in organizatorjem.□

DOGODKI

Kolesarski maraton Poli

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Talumovci smo tudi letos lahko uživali na največjem rekreativnem kolesarskem dogodku leta. Tisti, ki ste kolesarili, lahko potrdite, da je bilo vzdušje odlično in tudi vreme je bilo kolesarjem naklonjeno. Na kolesarski maraton se je tako prijavilo 662 zapošlenih v odvisnih družbah skupi-

ne Talum in njihovih svojcev, tako da smo bili na dogodku najštevilnejša kolesarska ekipa. Perutnina Ptuj in kolesarski klub Perutnine Ptuj sta se na dogodku zahvalila Slavku Krajncu za večletno sodelovanje in promoviranje kolesarskega maratona. Zahvala tudi od Taluma!□

Prijava na maraton

Kolesarji

Podmladek v PGD Talam

MITJA JANČEC

FOTO: MITJA JANČEC

V okviru PGD Talam že tretje leto deluje krožek za mlade gasilce. Namen dela z mladimi v šoli je povečati zanimanje za delo v gasilskem društvu v Kidričevem. Tako smo se povezali z vodstvom sole in v okviru njihovih zunajšolskih dejavnosti poskušali vzbuditi zanimanje za delo v gasilskih vrstah. Mladi v šoli so za to dejavnost pokazali kar veliko zanimanje. Vaje v okviru krožka potekajo enkrat tedensko pod vodstvom mentorja. Občasno mu pomagajo tudi članice našega društva.

Tudi letos se dve desetini pionirjev pripravljata na občinsko tekmovanje, ki bo 21. junija v športnem parku v Njivercah. V okviru programa dela se bodo mladi člani udeležili tudi tabora Mladi

gasilec na Rogli. V okviru društvenih dejavnosti je za naše mlade člane predvidena organizacija društvenega piknika s starši. V začetku novega šolskega leta je v planu nadaljevanje dela v okviru krožka.

V PGD si moramo prizadevati, da v prihodnje zagotovimo več kadra, ki bo usposobljen za delo z mladimi (specialnost: mentor mladini). Mislim, da je samo to prava pot, da bomo v prihodnosti imeli gasilce, ki nas bodo zamenjali in bodo pripravljeni delati kot prostovoljci. Dela ne bo zmanjkalno, za prostovoljce pa še posebej ne.

Z gasilskim pozdravom Na pomoc! □

VARSTVO PRI DELU

Varna uporaba lestev

VARNODOMA

STANKO VAJDA

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Pri uporabi lestev se pogosto prijetijo številne nezgode z resnimi poškodbami različnih delov telesa, zato v nadaljevanju na kratko predstavljamo varno uporabo teh priprave.

V domačem okolju najpogosteje uporabljamo lesene ali aluminijaste lestve v obliki črke A (dolžina do 3 m) in prislonilne lestve (dolžina do 8 m), ki so lahko sestavljene iz treh delov. Pri nakuju moramo paziti na kakovost materiala in izdelave, konstrukcijo, vzdržljivost itd.

Lestve so namenjene le kratkotrajnim in občasnim opravilom, pri katerih ni potreben večji napor osebe, oziroma za dostop na višja ali nižja mesta. Oseba na lestvi sme uporabljati le lažje ročno orodje ali manjšo količino materiala, ki ne more povzročiti dodatnih nevarnosti. Varnost uporabnika

lahko ogrozijo tudi določena zdravstvena stanja (jemanje določenih zdravil, alkoholiziranost, utrujenost, vpliv drog itd.). Pred uporabo je treba preveriti stanje. Lestve ne smejo biti poškodovane, označene morajo biti z opozorilnimi znaki, imeti morajo protidrsne elemente, A-lestev mora biti opremljena z varnostno verigo ali vrvjo proti prekomernemu razkoraku. Strogo je treba upoštevati nosilnost (običajno 150 kg) in kot naslona lestve, ki mora znašati med 65 in 75°. Postaviti jih je treba na vodoravno, trdno, čisto in nepremično podlago, da ni nevarnosti za prevrnitev ali padec. Posebno pozornost zahtevajo postavitve na prehodih, izhodih in območjih, kjer obstaja dodatno tveganje zaradi električnih vodov, napeljav itd. A-lestev smemo varno uporabljati

do tretjega klina od zgoraj navzdol, naslonska lestev pa mora segati vsaj en meter prek mesta naslona. Stabilnost povečamo s pritrdirtvijo. Če so vremenske razmere neugodne (veter, dež, sneg), lestve na prostem ne smemo uporabljati. Po lestvi se primerno obuti (nikakor bosi) vzpenjamo in spuščamo tako, da smo obrnjeni proti lestvi, v času opravljanja dela stojimo z obema nogama na isti stopnici ali klinu. Izogibamo se stranskemu nagibanju z lestve, bolje, da jo pogosteje prestavimo. V domačem okolju je treba poskrbeti, da se na lestve ne vzpenjajo otroci.

Lestve je po uporabi treba očistiti in jih hraniti v senčnih, zračnih prostorih. Lesene lestve smemo barvati le z barvami, ki ne prekrijejo eventualnih poškodb na lesu (razpoke). □

Teden zelišč in začimb

DANIEL VRBNJAK

FOTO: SPLET

Podjetje Revital je med 2. in 7. junijem organiziralo teden zelišč in začimb, v vseh dneh pa se je nabralo nepričakovano veliko udeležencev. Ti so lahko po ugodnih cenah izbirali med 30 različnimi sortami trajnih in enoletnih zelišč in začimb.

Poleg strokovnega svetovanja, poučnih opisov posameznih sort, receptov, informacij o uporabnosti zelišč in začimb so obiskovalci odkrivali tudi skrivnosti posameznih dišavnic. Z velikim veseljem smo opazovali presenečenje

obiskovalcev, ki so ga pokazali pri pokušanju široke palete okusov in vohanju dišav.

Seveda pa ni manjkalo tudi druge zelenjave in cvetja.

Če vam ni uspelo priti na teden zelišč in začimb, vas še vedno vabimo, da nas obiščete na naši vrtnariji v Kidričevem. Za vas smo pripravili pestro ponudbo.

Za vsa vprašanja nas lahko pokličete na telefon 02 799 07 93. Hvala vsem, ki ste nam s svojo prisotnostjo polepšali dan. □

ZDRAVJE

Šola zdravega hujšanja

DARJA VODUŠEK VTIČ

FOTO: SPLET

Februarja se je nekaj naših sodelavcev odločilo stopiti na pot spremembe življenjskega sloga in vključili so se v delavnico na temo zdravega življenjskega sloga oz. rima v šolo zdravega hujšanja. Pobuda za izvedbo delavnice je prišla prek zdravnice od enega naših sodelavcev, ki se je odločil, da hoče nekaj narediti zase. In ker je skupaj pot vedno lažja, smo tako začeli po njej tudi hoditi. Glavni cilj udeležencev ni bil izgubiti nekaj kilogramov, ampak resnično začeti spremenjati prehranske in gibalne navade. Delavnico je uspešno zaključilo 22 udeležencev od 24. Skupaj je bilo v skupini od februarja do junija »okleščenih« več kot 96 kilogra-

mov. Vsem udeležencem je v spominu zagotovo najbolj ostal stavek »Vsak korak šteje«. Delavnica nas ni navajala k stradanju in odpovedovanju vsega »dobrega«. Naučila nas je, da ni vseeno, kaj in kdaj pojemo, pač pa da četudi se pregrešimo, moramo biti fizično aktivni. Prava kombinacija je pogoj za ohranjanje zdravja, dobra fizična kondicija pa je pogoj tudi za urejeno in pozitivno delovno in zasebno okolje, v katerem delujemo.

»Nikoli ne moremo spremeniti preteklosti – lahko pa spremenimo sedanost.«

(P. Brown)

Gremo na dopust

Seznam sodelavcev, ki bodo v letošnji sezoni letovali v Červarju in Nerezinah

Červar

16. 6. – 23. 6. 2014

Dragan Petkovič
Bogdan Kores
Romana Malinger
Miran Fideršek

Aluminij
Rondelice
Revital
Izparilniki

23. 6. – 30. 6. 2014

Tonček Cenar
Jožef Širec
Bojan Škerget
Dejan Šibila

Aluminij
Servis in inženiring
Servis in inženiring
Vargas-Al

30. 6. – 7. 7. 2014

Maks Kostanjevec
Bojan Krajnc
Bogdan Jerenko
Katarina Podgornik

Aluminij
Livarna
Rondelice
Vital

7. 7. – 14. 7. 2014

Jožef Rajh
Miroslav Sambolec
Janez Vajda
Bojan Emeršič

Servis in inženiring
Aluminij
Livarna
Izparilniki

14. 7. – 21. 7. 2014

Alojz Štajner
Roman Petek
Darko Šimenco
Sonja Hertiš

Livarna
Aluminij
Revital
Vital

21. 7. – 28. 7. 2014

Slavko Vek
Janko Cimerman
Darko Kornet
Igor Jeza

Servis in inženiring
Vargas-Al
Rondelice
Talum SKEI

28. 7. – 4. 8. 2014

Jožef Pišek
Zdenko Lazar
David Vrečko
Gorazd Kralj

Aluminij
Vargas-Al
Rondelice
Rondelice

4. 8. – 11. 8. 2014

Ivan Hazemali
Boštjan Kukovec
Aleš Verlek
Darinka Novak

Aluminij
Vargas-Al
Aluminij
Vital

11. 8. – 18. 8. 2014

Albin Šmigoc
Franc Mlakar
Ivan Bezjak
Ivan Cajnko

Livarna
Livarna
Rondelice
Servis in inženiring

18. 8. – 25. 8. 2014

Robert Rozman
Sergej Donaj
Franc Rožmarin
Boštjan Jerič

Livarna
Livarna
Revital
Livarna

25. 8. – 1. 9. 2014

Mirko Strnšek
Liljana Lončarič
Jernej Plavčak
Romana Bezjak

Livarna
Računovodstvo
Vargas-Al
Vital

Nerezine

16. 6. – 23. 6. 2014

Vekoslav Janžekovič
Milan Drevenšek
Matija Kouter
Slavko Fajfar
Vojko Vrbanec

Upokojenec
Livarna
Servis in inženiring
Livarna
Livarna

28. 7. – 4. 8. 2014

Zvonko Juriševič
Slavko Krajnc
Leon Hrovat
Peter Marinič
Lidiya Kundih

Livarna
Livarna
Ulitki
Ulitki
Inštitut

23. 6. – 30. 6. 2014

Vekoslav Cestnik
Srečko Voda
Jožef Godec
Franjo Mihelč
Dušan Skledar

Servis in inženiring
Rondelice
Aluminij
Servis in inženiring
Kadrovska služba

4. 8. – 11. 8. 2014

Roman Kralj
Marijan Širovnik
Miran Kozoderc
Vesna Vtič
Milan Klaneček

Aluminij
Aluminij
Revital
Računovodstvo
Aluminij

30. 6. – 7. 7. 2014

Feliks Kodrič
Marijan Cmrečnjak
Marjan Ivančič
Zvonko Kores
Aleksander Verlak

Servis in inženiring
Aluminij
Revital
Vargas-Al
Rondelice

7. 7. – 14. 7. 2014

Danilo Majcen
Franc Debelak
Franc Zajc
Nevenka Pulko
Olga Lendero

Servis in inženiring
Servis in inženiring
Servis in inženiring
Revital
Vital

14. 7. – 21. 7. 2014

Zvonko Šmigoc
Benjamin Verdenik
Jožef Topolovec
Mitja Kociper
Aleš Nahberger

Livarna
Informatika
Livarna
Aluminij
Servis in inženiring

21. 7. – 28. 7. 2014

Jože Horvat
Anton Cep
Franc Princl
Borut Hameršak
Blaž Meglič

Aluminij
Izparilniki
Izparilniki
Rondelice
Rondelice

Želimo vam prijeten dopust!

11. 8. – 18. 8. 2014

Stanko Jus
Darko Krajgar
Miran Zaplotnik
Franjo Levstik
Zoran Kolednik

Livarna
Aluminij
Izparilniki
Računovodstvo
Livarna

18. 8. – 25. 8. 2014

Marija Haložan
Igor Toplak
Milan Kokol
Franc Gajšek
Zvonko Intihar

Servis in inženiring
Servis in inženiring
Vargas-Al
Revital
Servis in inženiring

25. 8. – 1. 9. 2014

Marjan Sagadin
Janez Mlinarič
Zlatko Marin
Peter Golc
Majda Zadravec

Servis in inženiring
Livarna
Livarna
Servis in inženiring
Strateški razvoj

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža,
očeta, tasta, dedka in pradedka

Franca Polanca
iz Placarja, upokojenca podjetja
Talum,

se iskreno zahvaljujemo sindikatu
Taluma za odigrano tišino
in vsem, ki ste ga pospremili na nje-
govi zadnji poti.
Vsi njegovi

Kako zapeljati sodelavko?

GREGOR JURKO

FOTO: ALEKSANDRA JELUŠIČ

Vsi, ki ste zaradi naslova pričakovali nekaj uporabnih nasvetov pred sindikalnim izletom ali novoletno zabavo, ste se uštel. Glede na to, da poleg bučnega olja, kisa, soli in česna v solati pojemo tudi nekaj težkih kovin, bi se lahko zamislili, kaj lahko v prometu sami naredimo za manjše onesnaževanje okolja. Združimo moči, vozimo se skupaj! Naredimo nekaj za manjše onesnaževanje in višjo rodnost. Tudi solata nam bo hvaležna. Šalo na stran! Uradna statistika pravi, da se v povprečju v slovenskem avtu vozi 1,2 Slovence, kmalu pa lahko pričakujemo, da si bo tudi tisti, ki predstavlja 0,2 Slovence (mišljeno je seveda statistično in ne po krvnih prednikih), omisil svojega jeklenega konjička in pokazal najdaljši prst slabu organiziranemu javnemu prevozu. Dejstvo je, da v avtu pogosto preživimo več časa kot s partnerjem, če pa se že družimo, se ponavadi v avtu. Kje bi sicer nastali otroci, na kolesu, mopedu, rolki, na avtobusu? Avto nabavimo prej, kot lahko rešimo stanovanjski problem. Tukaj je treba dodati, da so se inženirji v zadnjih letih precej potrudili, kar se tiče zmogljivosti motorja, nižje porabe goriva, teže avtomobila, svetlobnih teles, zabavne elektronike in podobne šare. Kar se tiče enostavnosti spre-

membe interierja v eno samo veliko ležišče, pa je tehnika precej nazadovala, da ne omenjam sredinskih konzol in visokih odlagalnih predalov, ki dodatno dušijo strast do vožnje na mestu. Če se vrnemo k statistiki, lahko ugotovimo, da Slovenci zelo lepo skrbimo za svoje konjičke. Delež kasko zavarovanih avtov je v Sloveniji nad 50 odstotkov, medtem ko je evropsko povprečje nekaj čez 20 odstotkov. Poleg tega se lahko s krajšim izletom (z avtom seveda) prepričamo, da so nadstrešnice pravi arhitektonski hit, ki ponavadi zasede najlepši del parcele. Nedeljsko klečanje na trdih hrastovih klopeh z robčkom v »mašnem gvanu« smo zamenjali s klečanjem na tlakovcih, ta isti robček in ustrezna pasta pa sta postala zmagovalna formula za lepša lita platišča. Tudi odhod avtomobila, ki je vrsto let razvažal družino na veselice, poroke in pogrebe pa včasih še do Crikvenice, zna biti precej čustven dogodek. Kot da bi šlo za družinskega člana. Kako sicer ljudje izbiramo znamko avtomobila? Najmanj komplikirata zgoraj omenjeni dve desetini odstotka Slovencev (tokrat ne statistično, ampak po krvni liniji): vzamejo nemški avto, ne glede na letnik, in če je cena previsoka, si marsikdo pomaga s kovinskimi vzvo-

dom. In preostali? Slovenci v povprečju porabimo šest mesecev za odločitev o nakupu avtomobila. Navsezadnje gre za odločitev, ki vrsto let vpliva na družinske finance, pa tudi na finance kakšnega bolj tekmovalnega soseda.

Zanesljivost avtomobila je bila ena od pomembnih lastnosti pri odločitvi o nakupu vse do trenutka, ko so pri vseh znamkah ugotovili, da lahko zaslužijo več, če varčujejo z materiali. Tako se počasi podira mit o bolj in manj zanesljivih znamkah – zanesljivost se po novem meri predvsem s srečo pri izbiri avtomobila. No, vsaj nekaj smo ohranili iz časov nam vsem ljube Zastave.

Naslednji pomemben element je čim večja vrednost, ki jo dobimo za denar. V takšnem avtu sicer ne izgledaš kul, znamka ima slab sloves iz preteklosti, kasneje se ga težko znebiš, in čeprav spominja na slabo dizajnirano gondolo, imaš vrsto uporabnih dodatkov, kot je recimo klima, avtoradio in še kakšno ogledalce, ki ga je žena tako pogrešala v prejšnjem avtu. Večina ljudi se na srečo (predvsem nemških) proizvajalcev in bankirjev raje odloča iracionalno, na podlagi čustev in želenega statusa, ponavadi se zaljubijo v točno določen model ali znamko – pogosto na podlagi preteklih izkušenj – sama izbira pa veliko pove o osebnostnih lastnostih človeka. Hibridi in električna vozila so namenjeni ljubiteljem sortiranja odpadkov in nižjih računov za gorivo, pravi ekologi so namreč še vedno zaviti v svoj tepih ali pončo in prisegajo na kolo. Veliki avtomobili naj bi kompenzirali kakšno pomanjkljivost lastnika, temnejša in močnejša vozila pa so namenjena voznikom, ki cenijo moč in zmogljivost, ne želijo pa tega deliti z okolico. Kateri koli avto že izberemo, še vedno velja tisti stari rek: bolje s kolesom na veselico (tukaj smo malo popravili originalni rek) kot pa z mercedesom v službo. Tudi če ga delimo s sodelavko. □

Rišemo in pišemo Likovna kolonija Kolesarski maraton Poli

FOTO: SRDAN MOHORIČ, ALEKSANDRA JELUŠIČ

Naših trideset let

Zgodovina med letoma 1979 in 1984

ALEKSANDRA JELUŠIČ

FOTO: ARHIV TALUMA
VIRA: ARHIV ČASOPISA ALUMINIJ IN
ZBORNIK TALUM 1954–2004

Smrt dveh politikov

Ob smrti dveh vodilnih jugoslovenskih politikov, Edvarda Kardelja (10. februarja 1979) in Josipa Broza Tita (4. maja 1980), so se delavci, tako kot se je to dogajalo povsod v Jugoslaviji, sešli v proizvodnih dvoranah na žalnih sejah.

Izgradnja nove livarne

Leta 1981 smo zgradili novo livanje, v kateri je stekla proizvodnja ozkih in širokih aluminijastih trakov in žice, naslednje leto pa dokončali še obrat za proizvodnjo izparilnikov in rondelic. Ena najpomembnejših sprememb v proizvodnih procesih je bil prehod na uporabo zemeljskega plina leta 1983. Zemeljski plin je nadomestil mazut v kalcinacijskih in livaških pečeh. Leto 1983 je bilo v zgodovini tovarne kritično. »Motnje v samoupravnih in upravnih odnosih, ozki tozdovski interesi, neučinkovito vodenje organizacije in neusklajenost med vodilnimi delavci« so pripeljali do tako imenovanega »začetnega ukrepa družbenega varstva«. Nepriljubljena oblika vodenja tovarne pa je omogočila trezen premislek in pristop k drugačnim načinom poslovanja.

»O novi livanji, kolikor vem, smo pisali malo. Nekaj več besed je zapisanih v glasilu tik prek koncem gradnje. Več o njem smo le govorili. Vedeli smo vsi, da na poseki ob elektrolizi raste nova proizvodnja dvorana, ki je bila za mnoge kamen spotike, zgrešena

odločitev in nič več. Niti podatek, da bodo v njej delali naši invalidi, ni spremenil mišljenja mnogih. Potem smo jo le odprli – lepo, svetlo, z govorji in glasbo smo se pripravili na velik trenutek nečesa novega. Toda kmalu se je pokazalo, da ne more steči proizvodnja takoj, vsak začetek je težak in tudi tale je bil.« (Aluminij, št. 3, 1984)

»Del nove livarne so tudi izparil-

niki, proizvodnja, ki je stekla lani, nekje v drugi polovici leta. Enako kot pri rondelicah je bilo tukaj veliko problemov z materialom (dobava trakov), premalo je bilo delavcev in osvojiti je bilo potrebno tehnologijo. Temu problemu so se resno posvetili in lani jim je uspelo osvojiti okrog 23 novih tipov izparilnikov, kar je lep uspeh.« (Aluminij, št. 3, 1984)

Danilo Toplek, direktor TGA

Za modernizacijo

»Sredi februarja 1984 sta generalni direktor sestavljene organizacije elektrogospodarstva Slovenije Milan Krajnik, dipl. oec., in predsednik začasnega kolegijskega poslovodnega organa TGA Alojz Gojčič, dipl. polit., podpisala pogodbo o zagotovitvi povečanja priključne moči za dodatni odvzem električne energije, potreben po modernizaciji elektrolize. Pogodba je bila sklenjena na osnovi Samoupravnega sporazuma interesne skupnosti elektrogospodarstva Slovenije za obdobje 1981–1985 in dogovora o urejanju medsebojnih odnosov na področju preskrbe z električno energijo in elektroenergetskega omrežja Slovenije za potrebe TGA v obdobju 1981–1985.« (Aluminij, št. 2, 1984)

Marec 1984 – mesec inovacij

»Začasni kolegijski organ je izdal na osnovi stališč 17. redne seje Delavskega sveta TGA naslednjo odredbo:

- mesec marec 1984 se razglaši kot mesec inovacij v TGA
- za vse inventivne predloge, ki bodo predloženi v tem mesecu in v postopku sprejeti na delavskih svetih TOZD, prejmejo avtorji knjižno nagrado. Knjižne nagrade se podelijo ob tovarniškem prazniku. Z inovacijami dokazujemo, da smo sposobni razmišljati za napredok in boljšo prihodnost.« (Aluminij, št. 2, 1984)

Poskusne peči v elektrolizi B

»Prvič smo se za postavitev peči odločili že leta 1969, ker smo menili, da so peči s predpečeno anodo sodobnejše in da je

tehnični napredek v proizvodnji primarnega aluminija mogoč le na pečeh s predpečeno anodo, tako z vidika regulacije in avtomatizacije procesa kakor tudi možnosti zajetja in čiščenja plinov, seveda v smislu znižanja specifične porabe energije in ostalih surovin ter izboljšanju delovnih pogojev in zaščite okolja. V drugo smo leta 1984 postavljali poskusne peči z istim ciljem kot prvič. Peči naj bi bile osnova za kasnejšo rekonstrukcijo elektrolize B, ki je zajeta v okviru koncepta modernizacije proizvodnje aluminija. Ker je bila odločitev za postavitev teh peči v letu 1983, smo jih imenovali B6P-83. Seveda pa je delo na dokumentaciji, idejnih rešitvah, teoretičnih predvidevanjih za obratovanje peči steklo že mnogo prej v okviru Tehničnega razvoja TOZD Proizvodnja aluminija.« (Aluminij, št. 4, 1984)

Novo vodstvo tovarne

Jeseni 1984 so vodenje proizvodnje glinice in aluminija ponovno prevzeli strokovnjaki v tovarni, decembra 1984 pa je bil za predsednika kolektivnega poslovodnega organa Tovarne glinice in aluminija imenovan mag. Danilo Toplek, po stroki ekonomist. Novo vodstvo tovarne se je leta 1984 lotilo obsežne prenove proizvodnih procesov, ki smo jo imenovali »modernizacija proizvodnje primarnega aluminija« (MPPAI) in jo razdelili v dve fazи. Dan pred praznikom je delavski svet TGA imenoval novo vodstvo delovne organizacije, direktorja sektorja za investicije, projektni svet in odobril osnutek pogodbe za nakup tehnologije za MPPAI.

Naših 30 let

»30 let redne proizvodnje pomeni 970.229 ton proizvedenega aluminija in 2.752.515 ton proizvedene glinice (do 1. 10. 1984). Ni težko izračunati vrednosti te proizvodnje, vsekakor je pa ta proizvodnja velikega pomena za narodno gospodarstvo in za razvoj Jugoslavije po vojni. 30 let ni dolgo zgodovinsko obdobje, za življenje tovarne pa pomeni to vsaj tri generacije, saj bi se v tem obdobju morala tovarna vsaj trikrat obnoviti. /.../

Skozi vse obdobje smo v tovarni skrbeli za modernizacijo, obnavljanje strojev in naprav, posodabljanje najrazličnejših del preko strokovnih služb in na osnovi inovacijskih predlogov delavcev, vse z namenom, da bi dosegli čim boljše proizvodne rezultate in da bi olajšali delo delavcem in izboljšali delovne pogoje, v katerih delavci delajo.« (Aluminij, št. 11, 1984) □

Tekoči aluminij

Komemoracija ob smrti tovariša Tita

Livarna

Težje besede: FOSGEN, LONIGO, LEVIN, MANNS, KNEŽA, ŠIŠA, TRESCOME, ZIP.

ALUMINIJ		PRIJEM ZA OPRIIMEK, OBRNJEN NAVZDOL		SESTAV VEČ APARATOV, USTROJ		PREBIVALEC GRČIJE		SESTAVIL: JANKO ŠEGULA		TRETA OCESNA VEGA NEKATERIH VRETEN-ČARJEV		NEKDANJA MINISTRICA PAVLINIČ KREBS		LJUBEZENSKI ZMENEK		ARMENSKI FILMSKI REŽISER BEK-NAZAROV		VRSTA BOJNEGA PLINA		PRODAJNO BLAGO																																																																																																																																																																																																																																																																																																												
		TOVARNA PAPIRJA V SLADKEM VRHU	VELIKA AFRIŠKA ŽIVAL Z DOLGIM VRATOM	PAMETNOST	VELIK KUP LESA ZA SEŽIG	AMERIŠKI PISATELJ (IRA)	ZDRAVNIK ZA SPOLNE BOLEZNI	DELOVNI UČINEK, USPEH	GORAN IVANIŠEVIĆ	PRAZNOVANJE	PRAZNOVANJE	TORKOVA PRILOGA DELA	PRAZEN LINGVISTIČNI FORMALIZEM	OGENJ, POŽAR	DOMAČA PERNATA ŽIVAL																																																																																																																																																																																																																																																																																																																	
SPEVOIGRA	RUSKI VIOLONČELIST (KARL)	KAR SE PRIČAKUJE, UPANJE	ČRNILO ZA PISANJE IN RISANJE OSEM-VRSTIČNA KITICA	DELOVNI UČINEK, USPEH	ZDRAVNIK ZA SPOLNE BOLEZNI	MESTO PRI VERONI V ITALIJI	TINKARA KOVAC	AMERIŠKI ATLET (DEZALYA)	GABRIEL JUSTIN																																																																																																																																																																																																																																																																																																																							

23. 7 – 1. 8. 2014

DOGODKI / EVENTS

Sreda, 23. julij 2014 / Wednesday, 23rd of July, 2014

20.30

BB DOM S SOLISTI: HAZARD, NINA STRNAD, VOX ARSANA, DAVID MATIČI – ČIČA, BARBARA VAUDA, BLAŽ VIDOVČ
Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

Četrtek, 24. julij 2014 / Thursday, 24th of July, 2014

17.00

URA RUSKIH PRAVLJIC Z ZALOŽBO LINGUARUS
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

19.00

KONCERT POLETNEGA VOKALNEGA KAMPA ARSANA
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

20.30

ZBOR GLINKA
Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

21.30

JAZZ LADIES
Dvorišče Arhitekt Dekor - Toni Hamler / The courtyard of Arhitect decor -Toni Hamler

Petak, 25. julij 2014 / Friday, 25th of July, 2014

11.00

OKROGLA MIZA – IZZIVI UMETNOSTNE TERAPIJE
Hotel Mitra / Hotel Mitra

19.00

POTOPISNO PREDAVANJE – MALAVI
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

20.30

TADEJ TOŠ V ŽIVO
Dvorišče dominikanskega samostana /
The courtyard of the Dominican monastery

22.00

JEAN TOUSSAINT KVARTET
Hotel Mitra / Hotel Mitra

22.00

LOVELYS
Bar Pomaranča / Pomaranca bar

Sobota, 26. julij 2014 / Saturday, 26th of July, 2014

10.00

LUTKOVNA PREDSTAVA ZA OTROKE – AH, TE PRINCESE, OH, TI PRINCI
Stara steklarska delavnica / Old glass workshop

11.00

OKROGLA MIZA – PTUJ, TURISTIČNO in FESTIVALSKO
MESTO
Hotel Mitra / Hotel Mitra

11.00

POULIČNO DOGAJANJE
Slovenski trg / Slovenian square

17.00

USTVARJALNA DELAVNICA – POSLIKAVE MAJIC
Z MAJICE-TISK.SI

Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

20.00

MASCARA QUARTET & NUŠKA DRAŠČEK
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

21.30

FEEL THE PHIL COLLINS – TRIBUTE SHOW
Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

Nedelja, 27. julij 2014 / Sunday, 27th of July, 2014

10.00

LUTKOVNA PREDSTAVA – ZOO POPOTNIKI
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

11.00

USVARJALNA DELAVNICA Z LUTKAMI ZA OTROKE
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

20.30

PRIFARSKI MUZIKANTI S PRIJATELJI; LADO LESKOVAR IN
MARIJA AHAČIĆ POLLAK

Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

21.00

OTMAR TABER KVARTET
Hotel Mitra / Hotel Mitra

Ponedeljek, 28. julij 2014 / Monday, 28th of July, 2014

17.00

USTVARJALNA DELAVNICA ZA OTROKE IN STARŠE – BODI
EKO

Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

18.00

PREDAVANJE – MEDITACIJA
Hotel Mitra / Hotel Mitra

19.30

EVROPSKI MOJSTRI KLASIČNE GLASBE

Slavnostna dvorana ptujskega gradu / Festival hall of Castle Ptuj

20.30

PESMI DUHA – DOBRODELNI KONCERT
Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

Torek, 29. julij 2014 / Tuesday, 29th of July, 2014

17.00

ARSANINE GLASBENE PRAVLJICE Z LILJANO KLEMENČIČ
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

19.00

KONCERT MLADIH EVROPSKIH KLASIČNIH SOLISTOV
Slavnostna dvorana ptujskega gradu / Festival hall of Castle Ptuj

20.00

PREPLET – PLESNA PREDSTAVA

Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

20.30

FUNK EKSPRES

Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

22.00

VINSKI VEČER

Hotel Mitra / Hotel Mitra

Sreda, 30. julij 2014 / Wednesday, 30th of July, 2014

17.00

ARSANINE GLASBENE PRAVLJICE Z LILJANO KLEMENČIČ
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

19.30

GALA VEČER KLASIČNE KOMORNE GLASBE

Slavnostna dvorana ptujskega gradu / Festival hall of Castle Ptuj

20.30

KLAPA KAMPANEL

Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

22.00

LUKA BENČIČ KVARTET

Hotel Mitra / Hotel Mitra

Četrtek, 31. julij 2014 / Thursday, 31st of July, 2014

17.00

ARSANINE GLASBENE PRAVLJICE Z LILJANO KLEMENČIČ
Dom kulture Muzikafe / Home of culture Muzikafe

20.30

NEW YORK VOICES

Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

Petak, 1. avgust 2014 / Friday, 1st of August, 2014

20.30

VLADO KRESLIN & MALI BOGOVI

Dvorišče minoritskega samostana / The courtyard of the Minorite monastery

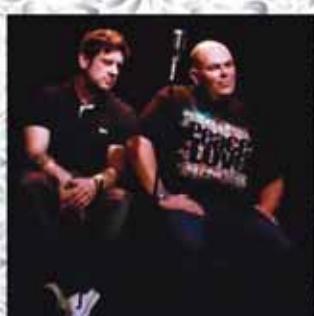
FESTIVAL BAROCK

www.barock.si

/FestivalBaRock

11. - 18. 7.

+BAROČNI DVOREC DORNĀVA+

- 11.7. - Eroika
- 12.7. - Dan D (akustični koncert)
- 13.7. - Moška in ženska klapa Kastav (Hrvaška)
- 14.7. - Adi Smolar z Mestnimi postopači
- 15.7. - Nina Pušlar s spremljevalnim bandom
- 16.7. - Znana gledališka skupina Reporter Milan
- 17.7. - Gal in Severa Gjurin z orkestrom Cantabile
- 18.7. - Alfi Nipič

Vstopnice lahko kupite na naslednjih lokacijah:

Eventim,
TIC Ptuj,
TIC Ormož,
TIC Maribor,
Petrol Žiher - Moškanjci,
MOL Kidričevo,
Gostilna pri Ovinku,
Gostilna Mark 69 - Dornava,
Mesarija Valenko

FESTIVAL BO IMEL TUDI DOBRODELNI PRIDIH, SAJ BO VSAK DAN OD VSAKE PRODANE VSTOPNICE V REDNI PRODAJI IČ NAMENJEN DRUGEMU HUMANITARNEMU DRUŠTVU (KAR POMENI, DA BO V TEJ GESTI SODELOVALO 8 IZBRANIH HUMANITARNIH DRUŠTEV).

Nagradne igre za brezplačne vstopnice:

